

Apt 6:1 – 7 (Seitsemän avustajaa valitaan)

Noihin aikoihin, opetuslasten joukon yhä kasvaessa, kreikkaa puhuvat alkoivat syyttää hepreankielisiä siitä, että heidän leskiään syrjittiin päivittäisiä avustuksia jaettaessa. Silloin apostolit, ne kaksitoista, kutsuivat koolle koko opetuslasten joukon ja sanoivat: ”Ei ole oikein, että me ruoan jakamisen tähden lyömme laimin Jumalan sanan. Valitkaa siis, veljet, keskuudestanne seitsemän hyvämaineista miestä, jotka ovat Hengen ja viisauden täyttämiä, niin me asetamme heidät tähän tehtävään. Silloin me voimme omistautua rukoukseen ja Jumalan sanan jakamiseen.” Kaikki, jotka olivat koolla, pitivät tätä ehdotusta hyvänä. He valitsivat Stefanoksen, miehen, joka oli täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, sekä Filippoksen, Prokoroksen, Nikanorin, Timonin, Parmenaksen ja Nikolaoksen, antiokialaisen käännynnäisen. Nämä tuotiin apostolien eteen, ja apostolit rukoilivat ja panivat kätensä heidän päälleen. Ja Jumalan sana levisi leviämistään. Opetuslasten määrä kasvoi Jerusalemissa nopeasti, ja usko voitti puolelleen myös monia pappeja.

Joh 14:1 – 12 (Tie Isän luo)

”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani. Jos te tunnette minut, opitte tuntemaan myös minun Isäni.”

Hiippakuntamme pastoraalitoimikunnan istuntoihin on jonkin aikaa osallistunut Bertl Widmer, joka ennen eläkkeelle siirtymistään vastasi samanaikaisesti erään yrityksen toiminnan sekä tuloksellisuudesta että inhimillisyydestä. Hän sanoo meille: kun yrityksessä ilmenee ongelma, joka vaatii muutosta, niin asiasta 1) puhutaan, 2) tehdään päätös ja 3) toimitaan. Pastoraalitoimikunnassa me puhumme, puhumme ja puhumme. Vuosikausia. Ja tapahtuu tuskin mitään. Miksi? Olemme vain neuvoa antava valiokunta. Valitettavasti sama koskee kaikkia Vatikaanin II:n kirkolliskokouksen jälkeen perustettuja uusia hallintoelimiä seurakuntaneuvostosta alkaen.

Apostolien teoissa meille kuvataan kirkon kehityksen kolmea alkuvaihetta: 1) kirkkoa Jerusalemissa, 2) Juudeassa ja 3) kirkkoa (pakana)kansojen keskellä; pyhän Paavalin lähetysmatkoja.

Tämänpäiväinen teksti kuuluu ensimmäiseen vaiheeseen. Jerusalemissa oli juutalaiskristillinen seurakunta. Ensimmäinen vaikeus ilmeni, kun seurakunta kasvoi ja kreikkaa puhuvien ”hellenistien” lukumäärä saavutti arameaa puhuvat ”heprealaiset”. Tutkimus on osoittanut, ettei kysymys ollut ainoastaan laiminlyödyistä leskistä ja etteivät diakonit ja ruoanjakajat voineet yksin ratkaista ongelmaa. Jerusalemin seurakunta koostui uskovien kahdesta ryhmästä, jotka muodostuivat kahdesta kielelliseltä, kulttuuriselta ja uskonnolliselta taustaltaan erilaisesta maailmasta tulevista ihmisistä.

Kuinka seurakunta ratkaisi ongelman? Mitä yksittäisiä toimenpiteitä tehtiin?

1. ”Yleiskokous.” Koko opetuslasten joukko kokoontui.
2. Apostolit tekevät ehdotuksen: Olemme uudessa tilanteessa. Tarvitsemme uutta väkeä. Ketkä ovat sopivia? Hyvämaineiset hengen ja viisauden täyttämät ihmiset. Tilanteen huomioon ottaen sopisivat parhaiten sellaiset kreikkalaiset, jotka tiedetään hyvämaineisiksi.
3. Koko seurakunta hyväksyy apostolien ehdotuksen.
4. Kansa suorittaa valinnan.
5. Apostolit vahvistavat valinnat, antavat tehtävät valituille, rukoilevat heidän puolestaan ja panevat kätensä heidän päälleen.

6. Virkoihinsa asetetut saivat itse kantaa vastuun. Kukaan apostoleista ei siihen osallistunut. Pietari ja toiset apostolit jäivät sinne, missä olivat, "heprealaisten" joukkoon. Uusi ryhmä sai nyt uudet vastuunkantajat. He nauttivat apostolien ja alkuseurakunnan täyttä luottamusta.

Jos haluamme käyttää nykyaikaisia käsitteitä, voisimme sanoa jotakuinkin: uusi "seurakunta" tai uusi "osakirkko" oli syntynyt. Se ei ollut "alueellinen" seurakunta, johon kuulutaan asuinpaikan sijainnin perusteella, vaan pikemmin yksittäisten ihmisten muodostama "yhdistystyyppinen" seurakunta, jonka jäsenyys ei ole riippuvainen asuinpaikasta. Heillä ei ollut "pappia" eikä "piispaa", vaan vastuunkantajina seitsemän "vanhinta". Ei ollut päätoimisia "viranhaltijoita", koska sellaisiin kristityillä ei vielä ollut varaa.

Kukaan ei väitä, että kyseessä olisi ikiajoiksi annettu tarkasti seurattava malli. Nykyään moni asia on toisin kuin tuolloin. Siitä huolimatta malli on hyvä apu vastattaessa seuraaviin neljään kysymykseen:

1. Mitä tehdä ongelmatilanteissa?

Etsitään yhdessä ratkaisua. Apostolien seuraajien johdolla.

2. Mitä tehdä suurten erimielisyyksien ilmetessä?

Erimielisyydet on hyväksyttävä, ne on otettava vakavasti. Erimieliselle ryhmittymälle on osoitettava luottamusta.

3. Kuinka vastuunkantajat haetaan, löydetään ja asetetaan tehtäviinsä?

a) Etsitään, b) valitaan, c) vahvistetaan valinta, d) rukoillaan valittujen puolesta ja e) nimitetään tai vihitään heidät tehtäviinsä.

4. Jeesus on tehnyt selväksi: teillä on vain yksi Isä, vain yksi opettaja, vain yksi mestari. Te kaikki olette veljiä ja sisaria keskenänne. Miten tämä Jeesuksen ohje näkyy kirkon elämässä ja päätöksissä?

a) Kaikki kääntyvät yhä uudestaan Jumalan (Isän) ja Jeesuksen (opettajan ja mestarin) puoleen.

b) Kaikki etsivät yhdessä tietä.

Täytyy rehellisesti todeta, että me katolisessa kirkossa olemme etääntyneet kauas tuosta ihanteesta. Siksi meille kaikille on paikallaan kysymys: mitä voimme tehdä löytääksemme tien siihen takaisin?

Sunnuntaina 24.4.2005

19.4.2005 oli paavinvaali. Miljardi katolilaista saattoi kaukaa seurata kuinka Roomassa 115 kardinaalia, erillään maailmasta ja erillään kirkon perustasta, valitsivat omasta joukostaan uuden paavin. Eri ihmiset arvioivat tietysti tulosta eri tavoin, mutta se oli mittatilaustyö Rooman kuurialle, joka vuosikymmenten ajan on tunnottomasti torjunut perustavia uudistuksia ja teologisia uudistusyrityksiä esimerkiksi taistelemalla järjestelmällisesti vapauden teologiaa vastaan. Siitä huolimatta, ettei sanoilla ole tekojen painavuutta, lienee pieni askel Jeesuksen sanojen sisällön suuntaan, kun vastavalittu paavi ei enää halua puhuteltavan itseään "Pyhäksi Isäksi".

P.S. 16.4.2007 Ehkä on merkki tähän suuntaan, että "Josef Ratzinger, Benediktus XVI" 80-vuotispäivänään julkaistussa kirjassaan "Jeesus Nasaretilainen" tietoisesti kirjoittaa kristittynä ja teologina eikä opetusviran omaavana paavina. "Jokaisella on vapaus puhua minua vastaan. Pyydän lukijoilta vain sitä ennakkosympatiaa, jota ilman ei voi olla ymmärrystä." sanotaan esipuheessa kirjaimellisesti.

Isä Theodor Rohner

Kielenkäännös: Heikki Pusa